

P.R.I.D.E. – BÜSZKESEG

Ez a fenti angol szó jelentése (természetesen a pontok nélkül). Méltán lehet büszke **JOHN BANOVICH** amerikai természetfestő, hiszen létrehozta a BWF Lion P.R.I.D.E. alapítványt. Ez a rövidítés tulajdonképpen öt –

jelen esetben nagyon kifejező – angol szó egymás mellé helyezéséből származik: védelem, kutatás, végrehajtás, fejlesztés és oktatás. A kezdeményezés három olyan projektet takar, amelyek révén Afrika három részén (Lai-kipia, Mara, Chem-Chem terület) próbálják megfigyelni és segíteni az oroszlánok mindennapjait.

Megvárom az erősítést!
(Outnumbered, lion, cape buffalo)

„Én az oroszlánokkal vagyok”

[Juhász Sándor]

[A címlapkép és a cikkben megjelenített fotók a művész engedélyével kerültek bemutatásra]

[„ÉN AZ OROSZLÁNOKKAL VAGYOK”]

A nemzetközileg ismert és elismert művész már évtizedek óta tanulmányozza sorukat. Tudja, hogy számuk fokozatosan csökken, jelenleg (egy kisebb indiai populáción kívül) mintegy 25 000 egyedük él Afrikában. A falkák, nagyobb csoportok viszont egyre jobban elszigetelődnek, esetenként kihalnak. Előhelyük csökken, fokozatosan összeütközésbe kerülnek a lakossággal, vadászok fenyegetik őket, a csoportok genetikailag belterjessé válnak, elvesztik ellenálló képességüket a különféle betegségekkel szemben, de még a politikai instabilitás, a katonai események is befolyásolhatják életüket. Az alapítvány a fent felsorolt tevékenységekkel és fontos kutatások támogatásával törekszik a populáció fenntartására, mert tudják, hogy az oroszlán a kontinens csúcragadozója, sorsa befolyásolhatja az egész öko-

John és egyik kedvence

Regisztrálják – nyakörvet kap (Lion PRIDE)

Hegyi Gorilla Alapítvány rendezvénye (JB and Mary Hart June 2010 Rwanda)

Tigrisnézőben (Amur Tiger Found)

[NIMRÓD SAFARI 2017/2]

szisztémát. A nagyobb területeket megfelelő erővel képes védeni az adott ország adminisztrációja, de mindez kevés ahhoz, hogy ez a csodálatos nagymacska megfelelő létszámban fennmaradjon. A nemzeti parkokon és védett parkokon kívül eső területek ragadozói azonban igazán veszélyben vannak, a vadászás őket közvetlenül is fenyegeti, de zsákmányállataik pusztítása is befolyásolja életüket. Veszélyes helyzetbe kerülnek, mert előbb-utóbb ráfanyalodnak a háziállatokra, esetenként emberevők lesznek, problematikussá válnak, így sorsuk végképp megpecsétlődik.

A megfigyelés és kutatás elengedhetetlenül szükséges ahhoz, hogy jobb módszereket alakítsanak ki a populáció fenntartásához. Meg kell találni azt az egészséges egyensúlyt ebben a komplex rendszerben, amelynek révén az egyre növekvő emberi szükségletek, igények nem fogják ellehetleníteni életüket. Nagyon sok helyen visszaforgatják a vadászból és turizmusból beáramló pénzeket, azonban itt ügyelni kell rá, hogy az igazán problémás területek részesüljenek belőle. Ilyen módon nyílik lehetőség jól képzett, jól felszerelt vadőrök kiképzésére, felszerelésére, akik eredményesen vehetik fel a harcot (néhol már háborút) a vadászokkal. Persze különbséget kell tenni egy mindenre elszánt, kalasnyikovval felszerelt csoport és egy éhes család akciója között.

Potyautas (Mara Cheetah Found.)

Itt minden az enyém! (Grizzly Encounter)

Az utóbbi esetben a nevelés, meggyőzés és természetesen az anyagi motiváció segíthet. A pénz és az alapítvány anyagi támogatása is számtalan helyen hasznosítható, hiszen a fentiekén kívül ebből kártalanítják a háziállatát elvesztett parasztot, ebből építenek iskolákat, kórházat, és építik ki a megfelelő infrastruktúrát.

„Ars poetica” = természetvédelem + művészet (J. B.)

„Most sokkal hatékonyabban, mint eddig bármikor, el kell juttatnunk üzenetünket az emberekhez a természet fokozott védelméért

Férficsapat (Bachelor Herd)

Végre megjött az eső! (After the Rains)

illetően, ebben pedig mi, művészek éppen alkotásainkon keresztül tehetjük a legtöbbet. Nagyon bízom benne, hogy alkotásaim az élővilág behatóbb megismerésére inspirálják az embereket, arra, hogy megmozduljanak egyének és csoportok, erőiket egyesítve sieszenek a természet védelmére, amíg ez még megtehető. Természeti világunkat komoly veszély fenyegeti, ennek érdekében össze kell fogniuk a művészeknek, környezetvédőknek, természetvédőknek, sportvadászoknak és a médiának a minél nagyobb befolyás elérésére.”

„Nagyon sokat kaptam a természettől, indíttatást éreztem ennek ”visszafizetésére”, ezért hoztam létre a Banovich Wildscape Alapítványt.” (J. B.) Maga a WILDSCAPE szó a hatalmas területekre, nagy kiterjedésű

Sebességre kapcsolva (Sixty Miles Per Hour)

[NIMRÓD SAFARI 2017/2]

Sikeres vadászat volt (Red Dawn)

vad tájakra (landscape) utal, ahol zavartalanul és egyensúlyban élhet az állatvilág, ahogyan az a „civilizáció” megjelenése előtt történhetett. Fontos megőrizni az elkövetkező nemzedékek számára Földünket és annak flóráját, faunáját. Ezeknek a védett, háborítatlan helyeknek speciális feladatuk van, fel-emelik elménket, elgondolkodtatnak, érzelmileg feltöltenek, és megújítják élni akarásunkat!

Alapítványának 7 országban 12 projektje van, ezek révén főleg Afrikában (de Ázsiában és Amerikában is) aktívan segítik a természetvédelem ügyét. A legtöbb munkát a P.R.I.D.E. – oroszán projekt adja, de támogatják a hegyi nyala, az erősen veszélyeztetett gepárd és hegyi gorilla védelmét is. Ugyancsak részt vesznek az amuri tigris fennmaradásáért folytatott küzdelemben, és sokat tesznek a grizzlypopuláció védelméért is.

A legbikább jávor (Bull of the Woods)

Bölelylavina (Silent Thunder)

Bíbor folyó (Dark Water)

Majdnem sikerült! (Pbićak Ha Tyhliite)

[NIMRÓD SAFARI 2017/2]

[NIMRÓD SAFARI 2017/2]

Valamikor tán' ilyen is volt! (Once Upon A Time)

Az alkotóműhely titkai és a Fenevadak

Képein főleg afrikai „élőképeket, akciójeleket” láthatunk vagy az ottani fauna egy jellegzetes ikonállatát, megszokott környezetében, a rá jellemző pózban. Ismeri őket, hiszen eddig már több mint negyven-szer járt ott „tanulmányúton”, amit általában vadászattal kötött össze, s ami szintén kiváló alkalmat kínált a megfigyelésre. Készített képeket ázsiai és amerikai állatokról is.

Honlapján látható, hogy esetenként műhelyébe, lakásába visz állatokat, amelyek mo-

dellként inspirálják a művészt. Volt már nála hiúz, tigriskölyök, tatu, de még kígyó is. Jobban megfigyelhetők, tanulmányozhatók így, olyan közelre kerülve hozzájuk, hogy a vásznon szinte már a lelkük is megjelenik.

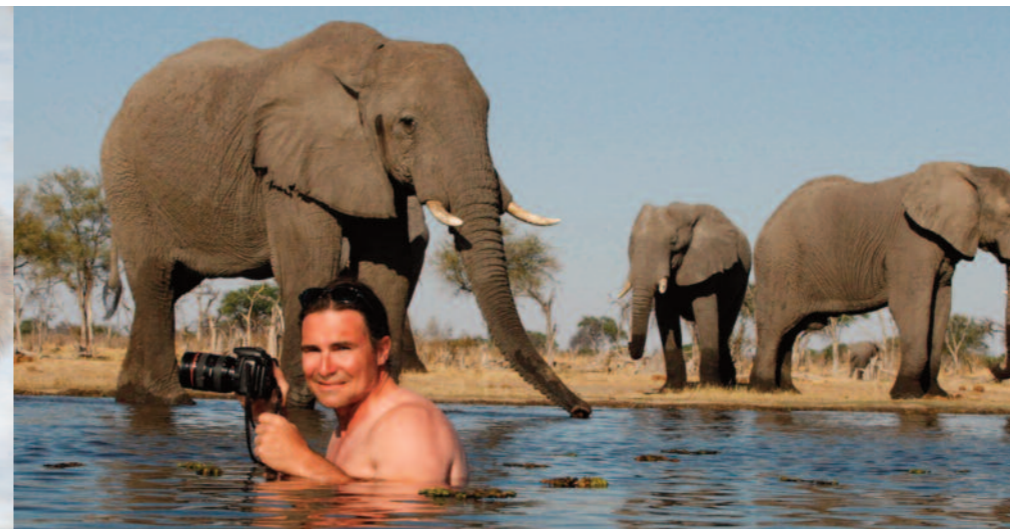
A természetben járva mindig magával viszi fényképezőgépet, amellyel számtalan felvételt készítve igyekszik az állatok legjellemzőbb helyzetét, testtartását megörökíteni, aminek alapján elkészítheti vázlatait. Fontos munkaeszköz, de csupán a főszereplőt (és a részleteket) mutatja, nem „adja annak a lelkét”. Ezt csak az alapos, néha több órán át tartó megfigyeléssel tudja megérteni. Az élmények felelevenítése és a fotó tanulmányozása után kezdődhet az alkotás,

Embrevők (Maneaters of Tsavo)

A farkavezér kényeztetése (Alpha)

Veszélyes közelségben (Swimming with Elephants, Botswana, 2008)

ahogy John mondja: „A fotózás befejezése a festés kezdete”.

A hírhedt tsavói embrevő páros majd' minden festőt „megihletett”, így volt ezzel John is. Azért, hogy hitelesebben tudja érzékelteni a két bestia ténykedését, megnézte minden őket ábrázoló fotót, elolvasta a róluk szóló könyveket (Man-Eaters of Tsavo, Ghosts of Tsavo) és megnézte őket a chicagói Field Múzeumban is. Ezen előtanulmányok után sikerült a sötét lelkű állatok két legalapvetőbb tulajdonságát megértenie. Azt a hatalmas merészséget, amivel megtámadták az embereket, és azt az arrogáns közömbösséget, ahogyan áldozataikat elfogyasztották, sokszor a jelenlévők szeme látára, füle hallatára.

Királyok, ha találkoznak... (In The Presence of A Mighty King)

Király

Bemutatóterem (Showroom)

Egy békésebb elefánt (Childress Project)

Szükség volt mindkét aggatékra

John művész és természetvédő, aki alkotásaival hívja fel a figyelmet az ökológiai kihívásokra, ennek érdekében sokat utazik. „Bejárom a Földet téma után kutatva, de legszívesebben Afrikába térek vissza minden évben, ahol még most is a pleisztocén korra emlékeztető hatalmas állatok élnek, nagy fokkal.” (J. B.)

John az elmúlt időben és jelenleg is számtalan állandó és időszakos kiállítás ünnepelt résztvevője.

A közelmúltban – a teljesség igénye nélkül – az alábbi kiállításokon vett részt: **National Museum of Wildlife Art**, Western Visions Invitational, National Cowboy & Western Heritage Museum, Prix de West Invitational, Leigh Yawkey Woodson Art Museum, Birds in Art, Society of Animal Artists, Art and the Animal Exhibition, Southeastern Wildlife Art Exposition, **Safari Club International**, **Dallas Safari Club**, Artists for Conservation...

Bemutatóterem (Showroom)

Leopárd a szekrényben (Leopard Call)

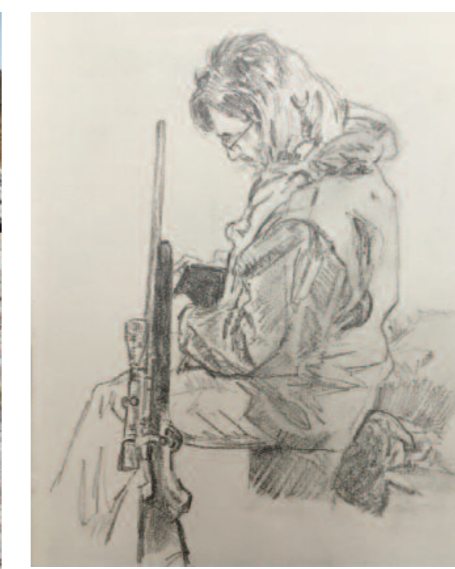
A tóparti Banovich ház

Jelenleg egy nagy kiállításra készül, amelynek anyaga 2019-re készül el: „Az állatok királya – tanulmányok az afrikai oroszlánról” (King of Beasts). Az egyedülálló kiállítást a nevadai Művészeti Múzeumban mutatják be, 2020-ban amerikai körútra indul, és feltehetőleg külföldre is eljut majd. A 30 festmény bemutatja azt az állatot, amelyet minden kor minden kultúrája tisztelt, a nemeség, erő, bátorság szimbólumának tartották, több ország választotta címerállatának. Az oroszlánok megjelenését, életfázisait bemutató képek mellett láthatók lesznek vadászatokat ábrázoló alkotások is, természetesen zsákmányállataikkal együtt, így több képen megjelennek kafferbivalyok is. A leendő kiállítással kapcsolatban már eddig is sok cikk jelent meg, a természet védelmét magának tudó publikum már most izgatottan várja az alkotásokat.

John jávorszarvas-vadászaton (Yukon)

A természetvédő vadász

Családjával „a természet lágy ölén”, egy tóparti házban él, itt van a műhelye és bemutatóterme is. Az egész objektum az igényeséget, a természet szeretetét és a vadászat iránti elkötelezettséget sugallja. A falakat saját festményei díszítik, de más díszítő-, és használati tárgyai is erre utalnak. Alkotásai más otthonokban is megtalálhatók.

Apját kísérve először a müleges horgászat vitte őt közel a természethez, majd 12 éves korában kezdett vadászni, ifjabb korában az apróvadászatokat és az ijaszatot kedvelte. Többször vadászott Afrikában, Ázsiában és természetesen Amerikában. Kedvenc területei, Zimbabwe és Zambia mindig nagy izgalmat tartogató régiói, ahol vezetőjével szeret cserkelni. Leginkább respektált vadja a kafferbivaly, vallja, hogy nincsen két egyforma vadászat, mindegyik másként tolja fel az adrenalin szintet. Nagy élmény volt számára a pakisztáni ibex vadászata és az orosz távolkelet ember nem járta erdeiben tartott vadászóhajtás. Többször került kellemetlen közeledésbe elefánthoz vagy vizilóhoz és krockidilhoz, amikor az Okavango-delta vizeiben tanulmányozta viselkedésüket.

Hazánkban még nem járt, de szívesen eljönne egyszer egy vaddisznóhajtásra.

Jelenleg már kevesebbet vadászik, inkább az állatok megfigyelése tölti ki idejét, a lehető legjobban szeretné őket megismerni, kiismerni. A Houston névre hallgató labrador kutyája családtagnak számít, kislányai kedves játszótársa.

Tagja a dallas-i Safari Clubnak, az SCI-nak, a Shikari Safari Clubnak és még több hazai vadászati szervezetnek, klubnak.

Több info a honlapján:
<https://johnbanovich.com/>